

ХАРАКТЕРИСТИКА МЕМОРІАЛЬНИХ СКВЕРІВ МІСТА БУЧА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

О. М. БАГАЦЬКА, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: bagackaya_oksana@ukr.net

Ф. Ф. МАРКОВ, кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри таксації лісу та лісовпорядкування

Житомирський національний агроекологічний університет

E-mail: markovfedir1987@gmail.com

Т. В. ЛЕВЧЕНКО, студентка магістратури 1-го року навчання,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: levtat8@gmail.com

<https://doi.org/10.31548/dopovidi2018.06.026>

Анотація: У статті надано результати дослідження сучасного стану меморіальних скверів м. Буча упродовж 2014-2016 рр. Наведено характеристику шести скверів меморіального функціонального спрямування. Всі сквери створені за останні 20 років в центральній частині міста біля житлових масивів і займають площу менше одного гектара кожний. Планувальна організація територій скверів різна з використанням різних прийомів планування. Досліджені сквери створені на території лісопаркової зони із збереженням існуючої рослинності, завдяки чому сформований напіввідкритий тип просторової структури. Встановлено, що серед типів посадок в скверах переважають масиви та солітери, трапляються рядові посадки дерев, живоплоти.

Проведено інвентаризацію насаджень на територіях меморіальних скверів м. Буча, під час якої обліковано 1641 рослина. Визначено, що тут зростають 19 видів дерев і кущів. Переважають листяні дерева, хвойні кущі відсутні зовсім. Найбільша кількість особин переважає у скверах ім. Л.М. Ревуцького, «Слави» та «Мирний атом». Найбільше видове різноманіття у скверах ім. Т.Г. Шевченка, «Слави» та «Мирний атом».

Запропоновані заходи щодо оптимізації стану благоустрою та озеленення на території досліджених скверів та покращення умов відпочинку в них.

Ключові слова: меморіальний сквер, декоративні насадження, планувальна структура, видова структура, елементи благоустрою, малі архітектурні форми

Актуальність. Міський сквер – важлива частина міста, адже в ньому

громадяни проводять значну частину свого часу, відпочивають із дітьми,

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

друзями та просто насолоджуються красою природи. Сквери є найпростішою і водночас найбільш масово формою озеленення території загального користування [1]. Зазвичай громадський сквер повинен бути добре облаштованим, гармоніювати з навколишнім оточенням та прилеглими закладами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Об'єкти озеленення є невід'ємною складовою урбанізованих ландшафтів і основою екологічної структури міста. Особливе місце в системі озеленення малого міста посідають сквери. Саме тому стан насаджень та благоустрою на території скверів потребує комплексного вивчення для удосконалення системи озеленення населеного пункту та оптимізації зелених насаджень різного функціонального призначення. Сквер житлового району пом'якшує несприятливі фактори міського середовища, збагачує архітектурні ансамблі [2]. Вивченням стану деревних насаджень у скверах Київщини займалася Зібцева О. В. [3]; скверу ім. Т. Г. Шевченка в м. Умані – Марно-Куца Ю. С. [4]; меморіальні сквери м. Суми вивчали Мельник Т. І. та Батюк А. А. [5]; видовий склад та стан насаджень м. Хмельницького були об'єктом досліджень Дудина Р. Б. [6, 7]; дендрофлора скверів м. Мінська досліджена Жудриком Е. В. [8].

Мета: аналіз планувальної структури та стану декоративних насаджень на території меморіальних скверів м. Буча Київської області.

Об'єкт дослідження – шість меморіальних скверів м. Буча: ім. Л. М. Ревуцького, ім. М. О. Булгакова, «Слави», присвячений воїнам-афганцям, ім. Т. Г. Шевченка, «Мирний атом».

Методи досліджень: загальнонаукові (аналізу, досліду, спостереження, логічних побудов і висновків); флористичні (вивчення видового складу та структури насаджень); математико-статистичні (аналіз, оброблення та опрацювання матеріалів досліджень). Загальні відомості про об'єкти досліджень узяті із літературних джерел.

Буча – молоде європейське місто, яке стрімко розвивається, збільшується рівень забудови й населеності, а отже й озеленення міста. Історія міста Бучі пов'язана із життям багатьох відомих людей: М. І. Мурашка, М. О. Булгакова, Л. М. Ревуцького, Є. О. Патона. До об'єктів озеленення загального користування Бучі відноситься центральний парк, також велику увагу міська влада приділяє озелененню вулиць та створенню нових скверів. Загалом усі сквери мають невелику площу та розміщені в центральній частині міста, біля житлових масивів.

Сквери м. Буча призначені, головним чином, для транзитного

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

руху пішоходів і їх короткочасного відпочинку, а також використовуються для тривалого відпочинку та ігор жителями прилеглих мікрорайонів. У м. Буча шість скверів меморіального призначення, створених упродовж останніх 20 років (табл. 1). Третина території міста розташована в лісовій зоні. У насадженнях переважають сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.), дуб звичайний (*Quercus robur* L.),

липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.), граб звичайний (*Carpinus betulus* L.) та береза повисла (*Bétula péndula* Roth.). Під час облаштування скверів значну увагу звертали на збереження рослин, які вже зростали на території, а також на рекреаційне навантаження територій. Загалом всі місця, де зараз існують сквери, були занедбаними територіями.

1. Загальна характеристика скверів м. Буча

Назва скверу	Площа, га	Рік заснування	Вулиці, з якими межує
«Мирний атом»	0,9	2003	Пушкінська та Чкалова
Сквер ім. М.О. Булгакова	0,8	2011	Інститутська і Вокзальна
Сквер ім. Т.Г. Шевченко	0,7	2010	Вокзальна
Сквер «Слави»	0,55	2000	Жовтнева та Горького
Сквер ім. Л.М. Ревуцького	0,54	2016	Ватутіна, Шевченка та Полтавська
Сквер, присвячений воїнам-афганцям	0,3	2005	Нове Шосе та Вокзальна

Сквер, присвячений воїнам-афганцям розташований на перехресті двох вулиць. Сквер має

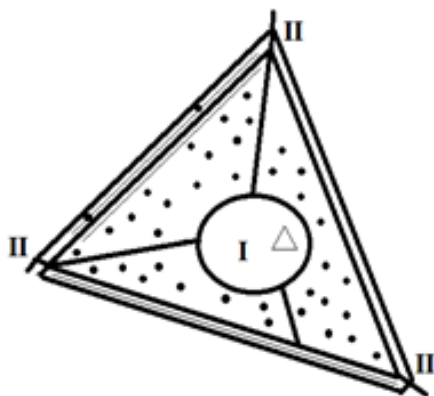

Рис. 1а. План-схема скверу, присвяченого воїнам-афганцям:

I – центральний майданчик,
II – входи до скверу

трикутну форму (рис. 1а). Територію сплановано в регулярному прийомі з променевою композицією доріжок.

Рис. 1б. Пам'ятний знак на честь воїнів-афганців (фото автора, 2018 р.)

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

У центрі скверу розташований пам'ятник, виготовлений у вигляді бойової машини БРДМ-2 на кам'яному п'єдесталі (рис. 1б).

На території скверу переважають дуб звичайний та липа дрібнолиста, інколи трапляється сосна звичайна; з боку вул. Вокзальна висаджений живопліт із бузини чорної (*Sambucus nigra* L.) заввишки 80 см, яка знаходиться в занедбаному стані. З боку вул. Нове Шосе висаджений бордюр зі спіреї японської '*Golden Princess*' (*Spiraea japonica* '*Golden Princess*') у модулях.

Нещодавно замінили старі, пошкоджені лави на нові

модернізовані. Доріжки викладені з тротуарної плитки. Газон перебуває в незадовільному стані, місцями повністю відсутній.

Сквер ім. Л.М. Ревуцького розташований у межах трьох вулиць, біля центральної дороги міста та житлових будинків. Ділянка має майже прямокутну форму й розташована в центральній частині міста. У м. Буча на честь цього відомого композитора названі вулиця, будинок творчості, а сам сквер збудований на місці садиби Ревуцьких. У центрі скверу облаштований майданчик із колонадою, у центрі якого – пам'ятний знак (рис. 2).

Рис. 2. Пам'ятний знак Л. М. Ревуцькому (фото автора, 2018 р.)

Планування скверу вирішено прийому з вільним розташуванням із застосуванням пейзажного усіх елементів (рис. 3).

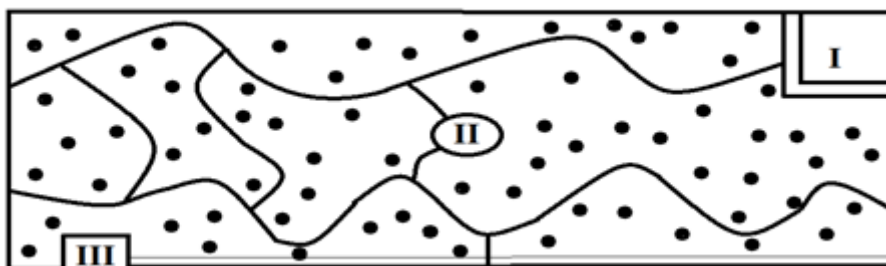

Рис. 3. План-схема скверу ім. Л. М. Ревуцького: I – житловий будинок, II – майданчик з пам'ятним знаком Л. М. Ревуцькому, III – зупинка громадського транспорту

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

Сквер створений на основі природного насадження з сосни звичайної, дуба звичайного та липи дрібнолистої. Від центральної дороги територію скверу відділяє формований живопліт з барбарису Тунберга (*Berberis thunbergii* L.) заввишки 50 см; всі рослини в доглянутому стані.

Незважаючи на те, що сквер створений не так давно, існує ряд проблем: розбиті світильники, зламані смітники, протоптані стихійні доріжки, відзначається неоднорідність газонного покриття.

На майбутнє у сквері планується прокладання велодоріжки, а також будівництво музею Л. Ревуцького.

Сквер ім. М. О. Булгакова розташований у північній частині міста, на перехресті двох вулиць. Ділянка має неправильну форму, з усіх боків оточена приватними житловими будинками (рис. 4). Прийом планування території – ландшафтний з регулярним плануванням вхідної частини.

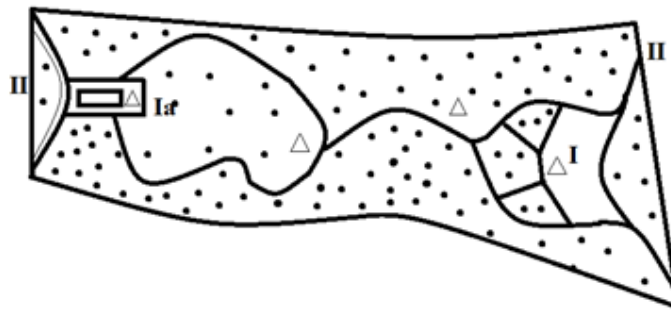

Рис. 4. План-схема скверу ім. М.О. Булгакова: I, Ia – майданчик з пам'ятними знаками, II – входи до скверу

Сквер збудований на місці садиби сім'ї Булгакових. У 2006 р. територія отримала статус історико-ландшафтного заповідника і з того часу почалися роботи з переобладнання її у сквер. Ділянка має два входи, біля яких встановлені

пам'ятні знаки на честь письменника (рис. 5). З одного боку, біля пам'ятника, викладена тротуарна плитка, з іншого влаштований майданчик із бетонних плит; доріжки вимощені асфальтом.

Рис. 5. Пам'ятні знаки на честь М.О. Булгакова (фото автора, 2018 р.)

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

У насадженні переважають сосна звичайна, липа дрібнолиста, граб звичайний, дуб звичайний. Загалом усі рослини зрілого віку, проте більшість із них у доброму стані. Виявлено декілька дерев, що

потребують негайного видалення з причини аварійності.

Для підкреслення загадкової особистості М. Булгакова на території скверу встановлені скульптури, які потребують догляду (рис. 6).

Рис. 6. Скульптури розташовані у сквері (фото автора)

Водночас у сквері існує ряд проблем із елементами благоустрою: потребують заміни лави й огорожа. Газонне покриття у сквері перебуває в незадовільному стані і потребує часткової реконструкції.

Сквер ім. Т.Г. Шевченка розташований у центральній частині

міста; з двох боків межує з приватними житловими ділянками, а з іншого розташована школа-інтернат. Ділянка має прямокутну форму з регулярним прийомом планування (рис. 7).

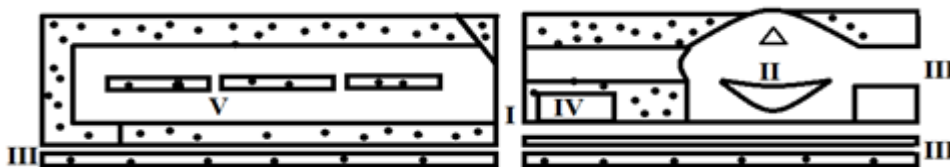

Рис. 7. План-схема скверу ім. Т.Г. Шевченка: I – головний вхід, II – майданчик із пам'ятним знаком, III – другорядні входи, IV – зупинка, V – зона тихого відпочинку

У сквері встановлено пам'ятний знак Кобзарю (рис. 8).

Рис. 8. Погруддя Т.Г. Шевченка (фото автора, 2018 р.)

Територія з осьовою побудовою композиції дорожньо-стежкової мережі, яка викладена тротуарною плиткою. Тут зростають сосна звичайна, дуб звичайний, береза повисла, граб звичайний, липа дрібнолиста. Під час створення скверу, поряд із пам'ятником, було висаджено великоміри ялини звичайної (*Picea abies* L.), також на території висаджено декілька кущів мигдалю трилопатевого (*Prunus triloba* Ehrh.) та самшиту вічнозеленого (*Buxus sempervirens* L.).

Біля пам'ятника Т. Шевченка створено клумбу, яка обрамлена бордюром із самшиту вічнозеленого.

Недоліками скверу є зруйнований бордюр, який огороджує рослини, окремі рослини

потребують видалення, оскільки знаходяться в аварійному стані та уражені хворобами. Також необхідно відновити газон після зими та будівельних робіт.

Сквер «Мирний атом» розташований у північно-східній частині міста, межує із приватними житловими будинками, стадіоном та заводом ЮТЕМ. Збудований на честь учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. У центрі встановлений пам'ятний знак (рис. 9).

Рис. 9. Пам'ятний знак «Мирний атом» (фото автора, 2018 р.)

Композиція доріжок осьова і променева (рис. 10). Покриття доріжок виконане із бетонних плит,

які на даний час знаходяться в незадовільному стані.

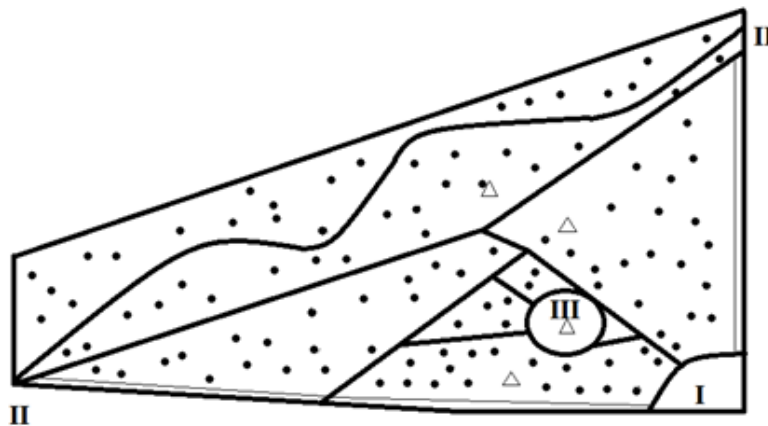

Рис. 10. План-схема скверу «Мирний атом»: I – головний вхід, II – другорядні входи, III – майданчик із пам'ятним знаком

На території зростають такі ж види рослин, що й у попередніх скверах. На честь 30-ї річниці аварії на ЧАЕС, з ініціативи міського голови, було висаджено рядову посадку із граба звичайного, а також – формований живопліт із барбариса Тунберга, заввишки 50 см. Навколо пам'ятного знаку створено формований живопліт із бузини чорної (50 см). Біля головного входу висаджені декілька екземплярів

горобини звичайної ф. повисла (*Sorbus aucuparia`Pendula`*). Усі рослини в доброму стані.

Територія добре освітлюється. Газон у доброму стані, проте на ньому протоптані стежки: доцільно було б там прокласти доріжки. Існуючі скульптури після зими потребують миття. Встановлені нові, модернізовані лави. Біля пам'ятного знаку та в деяких частинах

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

прокладена тротуарна плитка. Територією прокладена велодоріжка.

Сквер «Слави» знаходиться в південній частині міста. Ділянка має неправильну форму (рис. 11). Збудований на честь 55-річчя перемоги у Великій вітчизняній

війні. Сквер найстаріший у місті, йому 18 років, відповідно і стан його найбільш занедбаний. З усіх боків межує з Бучанським міським ринком. Під час будівництва даного скверу застосована осьова композиція доріжок.

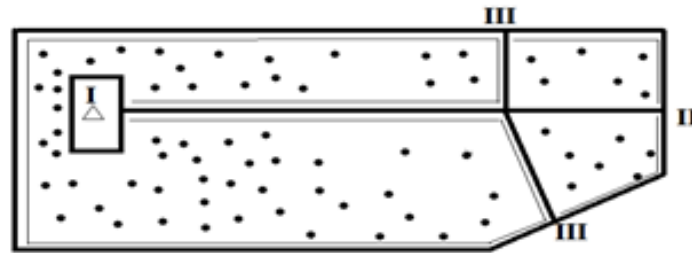

Рис. 11. План-схема скверу «Слави»: I – майданчик з пам'ятним знаком, II – головний вхід, III – другорядні входи

У кінці скверу встановлений пам'ятний знак на честь загиблих у Великій вітчизняній війні (рис. 12).

Рис. 12. Пам'ятний знак у сквері «Слави»

У насадженнях переважають липа дрібнолиста та береза повисла. Під час створенні скверу периметром була висаджена зелена стіна із граба звичайного, заввишки 2,5 м, але з часом вона втратила естетичний

вигляд. Також висаджено рядову посадку із кипарисовика Лавсона (*Chamaecyparis lawsoniana* L.) заввишки 1,1 м. Від вхідної частини і до пам'ятного знаку створено формований живопліт із бирючини

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

звичайної (*Ligustrum vulgare* L.), який з одного боку потребує ремонту. За пам'ятним знаком висаджені екземпляри ялини колючої ф. сиза (*Picea pungens* 'Glauca'). Також по території трапляються солітери із спіреї Вангутта (*Spiraea* × *vanhouttei* L.) та ялівцю козацького (*Juniperus sabina* L.).

Особливу увагу необхідно приділити газону, який знаходиться в незадовільному стані та потребує

капітального ремонту. Багато дерев потребують термінового видалення, з причини аварійності; також трапляються рослини, уражені хворобами. Тротуарна плитка поруйнована.

Загалом рослини в скверах м. Буча перебувають у задовільному стані.

Асортимент деревних рослин, що зростають на територіях скверів, представлений у табл. 2.

2. Асортимент деревних рослин скверів м. Буча

№ з/п	Назва виду рослин	Назва скверу						Разом особин
		Сквер ім. Л.М. Ревуцького	Сквер ім. М.О. Булгакова	Сквер ім. Т.Г. Шевченко	Сквер «Слави»	Сквер, присвячений воїнам-афганцям	«Мирний атом»	
1	<i>Acer platanoides</i> L.	7	12	-	-	-	-	19
2	<i>Berberis thunbergii</i> L.	320	-	-	-	-	180	500
3	<i>Betula pendula</i> Roth.	-	-	8	9	-	18	35
4	<i>Buxus sempervirens</i> L.	-	-	40	-	-	-	40
5	<i>Carpinus betulus</i> L.	-	-	3	201	-	9	213
6	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> L.	-	-	-	36	-	-	36
7	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	-	-	-	108	-	-	108
8	<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	-	-	6	-	-	-	6
9	<i>Picea pungens</i> Engelm.	-	-	-	6	-	-	6
10	<i>Pinus sylvestris</i> L.	34	69	42	-	7	27	179
11	<i>Prunus cerasifera</i> 'Pissardii'	-	5	-	-	-	-	5
12	<i>Prunus triloba</i> Ehrh.	-	-	10	-	-	-	10
13	<i>Quercus robur</i> L.	18	10	14	-	29	22	93
14	<i>Sambucus nigra</i> L.	-	-	-	-	60	120	180
15	<i>Sorbus aucuparia</i> 'Pendula'	-	-	-	-	-	9	9
16	<i>Spiraea japonica</i> 'Golden Princess'	-	-	-	-	120	-	120
17	<i>Spiraea</i> × <i>vanhouttei</i> L.	-	-	10	6	-	-	16
18	<i>Tilia cordata</i> Mill.	11	11	12	9	4	15	62
19	<i>Juniperus sabina</i> L.	-	-	-	4	-	-	4
	Всього обліковано дерев	390	107	145	379	220	400	1641

За даними табл. 2, рослин є сосна звичайна, липа переважаючими видами деревних дрібнолиста, дуб звичайний, граб

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

звичайний. Живоплоти, зазвичай, створені зі спіреї Вангута, бузини чорної, бирючини звичайної, барбарису Тунберга; для створення бордюрів використовують самшит вічнозелений та спірею японську 'Golden Princess'.

Біоморфологічна структура насаджень меморіальних скверів м. Буча представлена різною кількістю таксонів, які сформовані хвойними і листяними деревами і кущами (табл. 3).

3. Кількість видів у скверах м. Буча за біоморфами

Назва скверу	Кількість видів за відділами, шт.				Всього таксонів, шт.
	Голонасінні		Покритонасінні		
	дерева	кущі	дерева	кущі	
«Мирний атом»	1	-	5	2	8
Сквер ім. М.О. Булгакова	1	-	3	1	5
Сквер ім. Т.Г. Шевченка	2	-	4	3	9
Сквер «Слави»	2	1	4	3	9
Сквер ім. Л.М. Ревуцького	1	-	3	1	5
Сквер, присвячений воїнам-афганцям	1	-	3	1	5

Дані табл. 3 свідчать про те, що в насадженнях досліджених скверів переважають листяні види дерев, голонасінні види кущів представлені єдиним екземпляром.

На основі проведених обстежень можна зробити наступні висновки щодо стану меморіальних скверів м. Буча:

1. Більшість скверів міста Буча створені упродовж останніх 20 років. Вони мають площу в межах гектара та розміщені в центральній частині міста біля житлових масивів.

2. Планувальна структура територій скверів спланована з використанням різних прийомів. На території всіх скверів присутні малі архітектурні форми і споруди, що підкреслюють меморіальний характер скверів і присвячені видатним людям і подіям. Також сквери обладнані спорудами

утилітарного призначення. У зв'язку з тим, що сквери створювались на місці існуючих насаджень з максимальним збереженням рослин, в них сформувався напіввідкритий тип просторової структури.

4. Всього в меморіальних скверах Бучі зростає 19 видів дерев і кущів. Найбільша кількість особин у скверах ім. Л. М. Ревуцького, «Слави» та «Мирний атом». Найбільше видове різноманіття у скверах ім. Т. Г. Шевченка, «Слави» та «Мирний атом». Максимально поширені листяні дерева та кущі, частка хвойних незначна. Переважають сосна звичайна, дуб звичайний та липа дрібнолиста, які є найстарішими представниками.

5. Переважають масиви та солітерні посадки, трапляються і рядові посадки дерев. Серед типів посадок кущів – бордюри із самшиту

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

вічнозеленого, живоплоти із бирючини звичайної, барбариса Тунберга та бузини чорної та зелена стіна з граба звичайного.

6. Більшість рослин в скверах знаходяться в задовільному стані. Проте існують дерева, які потребують видалення, оскільки знаходяться в аварійному стані. Зелена стіна та живоплоти потребують реконструкції.

7. Дороги і доріжки в скверах виконані переважно з асфальту та бетонних плит. Незважаючи на задовільний стан, більшість споруд потребують догляду і ремонту.

8. На території всіх скверів газонне покриття на більшості території перебуває у задовільному стані.

На основі аналізу скверів м. Буча пропонуються заходи, спрямовані на їх оптимізацію:

- видалення аварійних дерев, санітарне та омолоджувальне обрізування дерев і кущів;

- очищення території від порослі, самосіву малоцінних дерев та високої трав'яної рослинності, що дозволить відкрити місця для огляду

та підвищить естетичну цінність окремих ділянок скверу;

- проведення профілактичних заходів для захисту дерев від шкідників та хвороб;

- відновлення архітектурних елементів (будівлі, пам'ятники, малі архітектурні форми тощо);

- садіння рослин на місці загиблих у алейних посадках та у живоплотах із метою збереження цілісності елемента;

- урізноманітнення видової структури шляхом садіння нових екземплярів на місцях видалених рослин;

- ускладнення вертикальної структури шляхом доповнення відсутніх другого деревного та першого і другого чагарникових ярусів із застосуванням гарноквітучих дерев і кущів.

- створення високоякісних газонів та квітників для створення кольорового контрасту впродовж вегетаційного періоду.

Перелічені заходи дозволять підвищити естетичну цінність скверів та оптимізувати їх рекреаційний потенціал.

Список використаних джерел

1. Прохорова М. И. Городской сквер. Москва: Государственное архитектурное издательство, 1946. 60 с.

2. Боговая И. О., Теодоронский В. С. Озеленение населенных мест: учеб. пособие для вузов. Москва: Агропромиздат, 1990. 239 с.

3. Зібцева О. В. Видовий склад і стан деревних насаджень у скверах центральної частини м. Вишгорода (Київської обл.). *Наукові доповіді НУБіП України*: електрон. наук. фахове вид. 2016. №6(63). URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/7563/7277>.

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

4. Марно-Куца О. Ю. Сучасний стан зелених насаджень скверу імені Т. Г. Шевченка в місті Умань. *Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць*. 2012. Вип. 22.11. С. 102-108.

5. Мельник Т. І., Батюк А. А. Сучасний стан деревно-чагарникової рослинності меморіальних скверів Кіровського мікрорайону м. Суми. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія»*. – 2012. Вип. 2 (23). С. 27-32.

6. Дудин Р. Б. Видова та вікова структура насаджень скверу ім. Т.Г. Шевченка у Хмельницькому. *Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць*. 2008. Вип. 18.6. С. 35-38.

7. Дудин Р. Б., Багацька О. М., Левусь Т. М., Вакулик І. І. Паркові насадження м. Хмельницького: сучасний стан та шляхи оптимізації. *Біоресурси і природокористування: електрон. наук. фахове вид. Том 9, №5-6*. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bio/article/view/9609.pdf>.

8. Жудрик Е. В. Ландшафтная структура дендрофлоры сквера И. Пулихова г. Минска. *Весці БДПУ*. 2016. Серія 3. № 1. С. 30-35.

References

1. Prohorova, M. I. (1946). *Gorodskoy skver* [City square]. Moscow, Russia: Gosudarstvennoe arhitekturnoe izdatelstvo, 228.

2. Bogovaya, I. O., Teodoronskiy, V. S. (1990). *Ozeleneniye naseleennykh mest* [Greening populated areas]. Moscow, Russia: Agropromizdat, 239.

3. Zibtseva, O. V. (2016). *Vydoviy sklad y stan nasadzhen` u*

skverakh tsentral`noyi chasty m. Vyshhoroda (Kyiv region) [Species composition and condition of tree plantations in squares of the central part of the city of Vyshgorod (Kyiv region)]. Available at : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/7563/7277>.

4. Marno-Kutsa, O. Yu. (2012). *Suchasnyy stan zelenykh nasadzhen` skveru imeni T. H. Shevchenka v horode Uman`* [Modern camp of greenery on the square imeni T.G. Shevchenko in the city of Uman]. *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny: zb. nauk.-tekhn. prats`*. Vyp. 22.11. 102-108.

5. Mel'nyk, T. I., Batyuk, A. A. (2012). *Suchasnyy stan derevno-chaharnikovoyi roslinnosti m. emorial`nikh skveriv Kirovs`koho mikrorayonu m. Sumy* [The state camp of the tree-chagarniko i rovlinnost_ m. Sea squares of Kirovskiy mikroraionu city. Sumi]. *Visnyk Sums`koho natsional`noho ahrarnoho universytetu. Seriya «Ahronomiya y biolohiya»*. Vyp. 2 (23). 27-32.

6. Dudin, R. B. (2008). *Vydova ta vikova struktura nasadzhen` skveru im. T.H.Shevchenka u Khmel`nyts`komu* [Species and age structure of plantations of the square of them. T. Shevchenko in Khmelnytsky]. *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny: zb. nauk.-tekhn. prats`*. Vyp. 18.6. 35-38.

7. Dudyn, R. B., Bahats`ka, O. M., Levus`, T. M., Vakulyk, I. I. (2017). *Parkovi nasadzhennya m. Khmel`nyts`koho: suchasnyy stan ta shlyakhy optymizatsiyi* [Park plantations in Khmelnytsky: modern state and ways of optimization] Available at : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/>

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

Bio/article/view/9609.pdf.

8. Zhudrik, Ye. V. (2016). Landshaftnaya struktura dendroflory skvera I. Pulihova g. Minska

[Landscape structure of the dendroflora in the public garden named after I. Pulikhov in Minsk]. Vestsi BDPU. Seriya 3. – № 1. 30–35.

ХАРАКТЕРИСТИКА МЕМОРИАЛЬНЫХ СКВЕРОВ ГОРОДА БУЧА КИЕВСКОЙ ОБЛАСТИ

**О. М. Багацька, Ф. Ф. Марков,
Т. В. Левченко**

Аннотация: В статье даны результаты исследования современного состояния мемориальных скверов г. Буча в течение 2014-2016 гг. Приведена характеристика шести скверов мемориального функционального назначения. Все скверы созданы за последние 20 лет в центральной части города возле жилых массивов и занимают площадь менее одного гектара каждый. Планировочная организация территории скверов разная с использованием различных приемов планирования. Исследованные скверы созданы на территории лесопарковой зоны с сохранением существующей растительности, благодаря чему сформирован полуоткрытый тип пространственной структуры. Установлено, что среди типов посадок в скверах преобладают массивы и солитеры, случаются рядовые посадки деревьев, живые изгороди.

Проведена инвентаризация насаждений на территориях мемориальных скверов г. Буча, во время которой учтено 1641 растение. Определено, что здесь растут 19 видов деревьев и кустарников. Преобладают лиственные деревья, хвойные кусты

отсутствуют вовсе. Наибольшее количество особей преобладает в скверах им. Л. Н. Ревуцкого, «Славы» и «Мирный атом». Наибольшее видовое разнообразие в скверах им. Т. Г. Шевченко, «Славы» и «Мирный атом».

Предложенные меры по оптимизации состояния благоустройства и озеленения на территории исследованных скверов и улучшения условий отдыха в них.

Ключевые слова: мемориальный сквер, декоративные насаждения, планировочная структура, видовая структура, элементы благоустройства, малые архитектурные формы

CHARACTERISTICS OF MEMORIAL PARKS OF THE BUCHA CITY OF THE KIEV REGION

**O. M. Bahatska, F. F. Markov,
T. V. Levchenko**

Abstract: In this article we are giving the results of research of the present state of Bucha Memorial Parks during 2014-2016. The characteristics of the six squares of the memorial functional direction are presented. All squares are created over the past 20 years in the central part of the city near residential areas and occupy an area of less than one hectare each. The planning of the territory of the squares is different, using different planning techniques. Investigated squares are created on the territory of the forest-park zone with the preservation of

Багацька О. М., Марков Ф. Ф., Левченко Т. В.

existing vegetation, thus forming a semi-open type of spatial structure. It is established that among the types of plantings in squares dominated by arrays and soliters, there are occasional tree plantings, hedges.

The inventory of plantations was carried out on the territories of Bucha memorial parks, during which 1641 plants were registered. It is determined that 19 species of trees and shrubs grow there. Prevailing deciduous trees, coniferous shrubs are not at all. The largest number of individuals prevails

in the squares of them. L. M. Revutsky, "Glory" and "Peaceful atom". Most species diversity in the squares of them. T.G. Shevchenko, "Glory" and "Peaceful atom".

Proposed measures to optimize the condition of landscaping and landscaping on the territory of the explored squares and improve the conditions of rest in them.

Keywords: *memorial square, decorative plantations, planning structure, specific structure, elements of improvement, small architectural forms*